

UNIVERZITET U SARAJEVU - FILOZOFSKI FAKULTET

SILABUS (II ciklus studija)

Odsjek	Anglistika				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Sociolingvistika				
Šifra/kod	FIL ANG 431	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	2. ciklus	Semestar	II semestar	NPP 2025/2026.	
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	-				
Jezik izvođenja nastave	engleski i bosanski/hrvatski/srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Dr. Alma Žero, docent			
	Kontakt podaci	Kabinet: 155 E-mail: alma.zero@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 129	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja __1__; seminar__2__; vježbe_____				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Kolegij u cjelini stavlja fokus na važnost proučavanja sociolingvistike kao jedne od lingvističkih disciplina koja se bavi odnosom jezika i društva. U kolegiju se definiraju osnovne metodološke postavke, a kolegij je koncipiran tako da tematski slijedi osnovne društvene varijable u sociolingvistici, kao što su geografske odrednice (dijalekt i akcent), društvena klasa, dob, rod, etnička pripadnost, rasa i drugi društveni identiteti. Posebna pažnja posvećuje se standardizaciji jezika, pojmu prestiža, stigmatizaciji, jezičkim stavovima i ideologijama te odnosu standardnog jezika prema različitim varijetetima engleskog jezika. Obrađuju se osnovne sociolingvističke i gramatičke karakteristike afro-američkog engleskog, registri i stilovi, sleng, pidžinski i kreolski jezici. U okviru ovog kolegija daju se i osnovni postulati teorije učtivosti i akomodacije u jeziku.</p> <p>Kolegij uključuje savremene teme od posebnog značaja za studente nastavničkog smjera poput višejezičnosti i <i>translanguaginga</i>, engleskog kao <i>lingua franca</i>, globalnih i digitalnih engleskih varijeteta (<i>Global Englishes</i> i <i>Digital Englishes</i>), kao i jezičke diskriminacije, inkluzivnog jezika, te odnosa jezika i moći.</p>				

Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj ovog predmeta jeste upoznavanje studenata sa osnovnim pojmovima, konceptima i teorijskim postavkama iz sociolingvistike kako bi im ta znanja pomogla u širem razumijevanju refleksa društvenih parametara na komunikaciju na engleskom jeziku u savremenom svijetu. Također, bitno je da studenti shvate da u savremnom podučavanju engleskog jezika fokus više nije isključivo na leksičko-gramatičkom sistemu i da je veoma bitno učenicima objasniti da jezik ne funkcioniše kao izolovan već dinamičan sistem. Znanje nekog jezika je sastavni dio širih kompetencija koje građanin savremenog svijeta treba da posjeduje. Jedan od ključnih ciljeva je i osposobiti buduće nastavnike engleskog jezika za razumijevanje i uvažavanje jezičke i kulturne raznolikosti učenika, te za razvijanje jezičko osjetljivih i kontekstualno primjerenih pristupa u podučavanju engleskog jezika.
SDG (ciljevi održivog razvoja)	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje SDG5 – Rodna ravnopravnost SDG10 – Smanjenje nejednakosti
Ishodi učenja	<p>Nakon uspješno završenih obaveza Sociolingvistike, studenti će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> – definisati osnovne pojmove, koncepte i teorijske postavke; – prepoznati načine na koje društveni, kulturni, geografski i identitetski faktori, kao što su dob, rod, društvena klasa, etnička pripadnost i drugi aspekti identiteta utiču na upotrebu i varijacije u engleskom jeziku; – objasniti pojave jezičkih stavova i ideologija, kao i odnosa između standardnog jezika i različitih varijeteta engleskog jezika; – analizirati savremene sociolingvističke pojave kao što su višejezičnost, <i>translanguaging</i>, engleski kao <i>lingua franca</i>, <i>Global Englishes</i>, <i>Digital Englishes</i> itd., te razmatrati njihov značaj za komunikaciju i učenje i podučavanje engleskog jezika; – prepoznati i kritički razmatrati pitanja jezičke diskriminacije, inkluzivnog jezika, jezičke raznolikosti i odnosa jezika i moći; – primijeniti sociolingvistička saznanja u oblikovanju jezički osjetljivih i kontekstualno primjerenih pristupa u nastavi engleskog jezika; – samostalno istražiti odabranu sociolingvističku temu, analizirati i interpretirati relevantne podatke, te rezultate jasno predstaviti i povezati ih sa konkretnim mogućnostima njihove primjene u nastavi engleskog jezika.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Uvod u osnovne ciljeve kolegija, način rada i semestralne obaveze
2.3.- 6.3.2026.	
2.	Definicija sociolingvistike u odnosu na lingvistiku općenito; šta se podrazumijeva pod znanjem jezika; odnosi između jezika i društva; osnovne metodološke postavke; osnovne varijable u sociolingvistici
9.3.- 13.3.2026.	

3.	Proučavanje akcenta i dijalekta u sociolingvistici
16.3.- 20.3.2026.	
4.	Standardizacija engleskog jezika i jezičke ideologije
23.3.- 27.3.2026.	
5.	Jezik i stil: društvena značenja jezičkih formi
30.3.- 3.4.2026.	
6.	Pojam etniciteta u sociolingvistici; <i>code-switching</i> ; multilingvalizam i diglosija
6.4.- 10.4.2026.	
7.	Jezik i društvena klasa
13.4.- 17.4.2026.	Pojam prestiža u jeziku; stigmatizacija u jeziku; standardizacija u kontekstu sociolingvistike
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
20.4.- 24.4.2026.	
9.	Britanski standard; Američki standard; Afro-američki engleski
27.4.- 1.5.2026.	
10.	<i>Pidgin</i> i kreolski jezici
4.5.- 8.5.2026.	
11.	Jezik i dob; jezik i rod
11.5.- 15.5.2026.	
12.	Učtivost i akomodacija
18.5.- 22.5.2026.	Politička korektnost u jeziku
13.	Engleski <i>jezici</i> u svijetu; Višejezičnost; Digitalni engleski
25.5.- 29.5.2026.	
14.	Izlaganja
1.6.- 5.6.2026.	
15.	Evaluacija
8.6.- 12.6.2026.	
16.	Priprema za završne ispite
15.6.- 19.6.2026.	
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Interaktivni, grupni, individualni rad studenta; usmeno izlaganje, dijaloške metode, tumačenje teksta, istraživački rad																
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table><tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr><tr><td>1.</td><td>Izlaganje na istraživanje</td><td>40</td><td>40%</td></tr><tr><td>3.</td><td>Završni ispit</td><td>60</td><td>60%</td></tr><tr><td colspan="3">Ukupno: _100_ bodova</td><td>100%</td></tr></table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none">– Izlaganje na istraživanje (40%), podrazumijeva istraživanje odabrane teme, analizu i predstavljanje rezultata i zaključaka; povezivanje sa konkretnim mogućnostima primjene rezultata u nastavi engleskog jezika;– Završni ispit (60%), podrazumijeva teorijski dio gradiva i analizu različitih društveno-jezičkih situacija.	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Izlaganje na istraživanje	40	40%	3.	Završni ispit	60	60%	Ukupno: _100_ bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)														
1.	Izlaganje na istraživanje	40	40%														
3.	Završni ispit	60	60%														
Ukupno: _100_ bodova			100%														
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																
Literatura	<p>Obavezna</p> <ul style="list-style-type: none">– Meyerhoff, Miriam (2019). <i>Introducing Sociolinguistics</i>. Routledge.– Stockwell, P. (2002). <i>Sociolinguistics – A resource book for students</i>. London and New York: Routledge. (može i bilo koje drugo izdanje)– Wardhaugh, R. (1998). <i>An Introduction to Sociolinguistics</i>. 3rd edition. Oxford, Massachusetts: Blackwell. (može i bilo koje drugo izdanje) <p>Dodatna</p> <ul style="list-style-type: none">– Crystal, D. (2003). <i>English as a Global Language</i>. 2nd edition. Cambridge. Cambridge University Press. (može i bilo koje drugo izdanje)– Mesthrie, R. et al. (2009). <i>Introducing Sociolinguistics</i>. 2nd edition. Edinburgh: Edinburgh University Press. (može i bilo koje drugo izdanje)– Trudgill, P. (2000) <i>Sociolinguistics – An introduction to language and society</i>. 4th edition. London, New York: Penguin Books. (može i bilo koje drugo izdanje)																
Napomene																	